

2020-10-04

Kurskod: UCA437

Styrning, utvärdering och utveckling, 7,5 hp

(Policy, evaluation and development, 7.5 ECTS)
HT 2020

Kursansvarig: Anki Bengtsson

Institutionen för pedagogik och didaktik

Stockholms universitet
Institutionen för pedagogik
och didaktik
106 91 Stockholm

Besöksadress:
Frescativägen 54
www.edu.su.se

Telefon: 08-16 20 00 (vxl)
Telefax: 08-15 83 54
E-post: xxx@edu.su.se

Inledning

Kursen ingår i masterprogrammet i pedagogik med inriktning mot karriärutveckling och vägledning. Den kan också läsas som en fristående kurs.

Kursens huvudsakliga innehåll

Kursen behandlar hur styrningen av utbildningspolitiken förändrats under de senaste decennierna, och de nya styrningsmekanismer som etablerats. Här ligger fokus på hur olika former av styrning, till exempel genom utvärdering, påverkar villkoren för och utveckling av karriärvägledning och/eller annan pedagogisk verksamhet. I kursen ingår att göra en utvärdering av karriärvägledning och/eller annan pedagogisk verksamhet och analysera hur resultaten kan användas för utveckling.

Förväntade studieresultat

Efter genomgången kurs ska studenten:

- visa fördjupad kunskap om hur styrningen inom utbildningspolitik och utbildningsförvaltning förändrats de senaste decennierna,
- analysera hur dessa förändringar påverkar karriärvägledning och/eller annan pedagogisk verksamhet samt
- visa förmåga att självständigt utvärdera, analysera och utveckla karriärvägledning och/eller annan pedagogisk verksamhet.

Kontaktuppgifter

Kursansvarig: Anki Bengtsson

E-post: anki.bengtsson@edu.su.se

Universitetskonto och Athene

Som plattform för kursen används Athene (<https://athena.itslearning.com/>). Där finns en kurssajt med allt material och information kring kursen. Där hittar du artiklar, schema, filmer, pt från föreläsningar m.m. På Athene kan du även kommunicera med kursansvariga och andra deltagare. Du blir automatiskt inlagd på kurssajten efter registreringen på kursen och sajten blir tillgänglig senast en vecka före kursstart. Om du av någon anledning inte kommer att läsa kursen meddela kursadministratör för avregistrering och meddela kursansvarig.

Kursens upplägg och innehåll

Kursen går på halvfart under perioden 3/11 (2020) – 17/1 (2021). Omfattningen av kursen motsvarar ca fem veckors heltidsstudier (ca 200 arbetstimmar) och halvfartsstudier vilket innebär att du beräknas använda ca 20 timmar per vecka till studier.

Kursen ges enbart på distans med digitala undervisningstillfällen den 11 och 20 november samt 8 januari 2021 (se schema i TimeEdit). Kursen avslutas med inlämning av examinationsuppgift den 17 januari 2020. En kort introduktion till kursen finns tillgänglig på Athene från och med kursstart. Undervisningen utgörs av föreläsningar och seminarier. Seminarierna är obligatoriska. Vid frånvaro från seminarier kompletteras detta genom skriftliga uppgifter. Dessa meddelas via Athene.

Kursen har ett processinriktat arbetssätt som innebär att du kommer att arbeta med en kortare skrivuppgifter i anslutning till seminarierna som ska stödja ditt lärande och förbereda dig inför examinationsuppgiften.

Förväntade studieresultat

Efter genomgången kurs ska studenten kunna:

- visa fördjupad kunskap om hur styrningen inom utbildningspolitik och utbildningsförvaltning förändrats de senaste decennierna,
- analysera hur dessa förändringar påverkar karriärvägledning och/eller annan pedagogisk verksamhet samt
- visa förmåga att självständigt utvärdera, analysera och utveckla karriärvägledning och/eller annan pedagogisk verksamhet.

Examination och betygsättning

Kursen examineras genom en individuell skriftlig examination samt en skriftlig uppgift. Den individuella skriftliga examinationen bedöms med en sjugradig betygsskala. Den skriftliga uppgiften bedöms med tvågradig betygsskala, godkänd eller underkänd. Betyg på kursen baseras på den individuella skriftliga examinationen samt genomförd och godkänd skriftlig uppgift.

Som betyg på kursen används en sjugradig målrelaterad betygsskala:

Godkända betyg (i fallande ordning)

A = Utmärkt

B = Mycket bra

C = Bra

D = Tillfredsställande

E = Tillräckligt

Underkända betyg

Fx = Underkänd, något mer arbete krävs

F = Underkänd, mycket mer arbete krävs

För godkänt betyg på kursen krävs lägst betygsgraden E.

F och Fx är underkända betyg. Vid Fx erbjuds ett kompletteringstillfälle inom 7 arbetsdagar efter att betyget har meddelats av examinator för att nå upp till betyget E. Examination som inte lämnas in i tid enligt tidsangivelse i studiehandledningen kommer inte att bedömas.

För varje kurstillfälle ska minst två examinationstillfällen erbjudas.

Slutbetyg på hela kursen ges först efter att samtliga obligatoriska delar är redovisade. Studerande som fått lägst betyget E får inte genomgå förnyad examination för högre betyg. En student, som utan godkänt resultat har genomgått två prov för en kurs eller en del av en kurs, har rätt att få en annan examinator utsedd, om inte särskilda skäl talar mot det. Framställan härom ska göras till institutionsstyrelse/prefekt.

Övergångsbestämmelser

När kursplanen är upphävd har studenten rätt att examineras en gång per termin enligt föreliggande kursplan

Plagiat

Det är tillåtet att citera andra källor, men såväl direkta citat som indirekta referat måste alltid vara försedda med korrekta och fullständiga referensuppgifter. Att kopiera eller skriva av ett kortare eller längre avsnitt och ange sig själv som författare till texten är förbjudet. Det betraktas som plagiat. Man får inte heller kopiera sina egna texter som man fått godkända i andra kurser, sk. självplagiat.

Ett exempel på plagiat är att ordagrant eller nästan ordagrant skriva av en text (detta innefattar även delar av en text och enstaka meningar) och inte ange varifrån detta kommer. Plagiat kan även anses vara fallet om du använder andras text så att du får den att framstå som din egen. Andras text kan exempelvis utgöras av kurslitteratur och/eller texter du funnit på nätet eller en studiekamrats hemtentamen. Plagiat betraktas som ett grundläggande brott, inte enbart mot en etablerad forskningsetisk kod, utan även mot ett allmänt förhållningssätt vad gäller egna och andras texter. Plagiat är otillåtet fusk och blir alltid föremål för ett disciplinärende, som kan leda till avstängning. Vid SU kontrolleras texterna mot en databas.

Fusk

Som student vid Stockholms universitet ansvarar du för din egen utbildning. Som en del i ditt ansvar ingår att känna till de regler som finns för studier, examination och för att vistas i lokaler och utnyttja resurser. Enligt de regler som gäller för universitetet får disciplinära åtgärder bland annat vidtas mot student som:

- med otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöker vilseleda vid prov eller när en studieprestation annars ska bedömas,
- stör eller hindrar undervisning, prov eller annan verksamhet inom ramen för utbildningen.

Disciplinärenden behandlas i Stockholms universitets disciplinnämnd. Påföljden kan bli varning eller avstängning för en tid av 1-6 månader. Information om Stockholms universitets regler för examination och disciplinärenden finns på Stockholms universitets webbsida www.su.se/regelboken. Lärare är skyldig att anmäla grundad misstanke om fusk till rektor och disciplinnämnden.

Betygskriterier

Formaliakrav: a) texten har en tydlig disposition, b) knyter an till litteratur och/eller andra källor, c) har en klar åtskillnad mellan egna och andras tankar, d) har korrekta källhänvisningarna vid citat och referenser, samt e) innehåller en referenslista.

Betyg	Kriterier i förhållande till uppgiftens syfte, instruktion och genomförande.
A	<p>Studenten visar genomgående på utmärkt förståelse för och kunskap om kursinnehållet.</p> <p>I texten förs ett utförligt resonemang kring styrning, utvärdering och utveckling utifrån en fördjupad analys som är väl förankrad i kurslitteraturen. I diskussion förs genomgående en analys som problematiserar kursinnehållet och det dras självständiga, logiska reflektioner och slutsatser med förankring i kurslitteraturen. Texten präglas av en tydlig röd tråd.</p> <p>Texten är väldisponerad, med formalia utan brister och språkbehandlingen utmärks av klarhet och språklig stringens.</p>

<p>B</p>	<p>Studenten visar sammantaget på mycket god förståelse för och kunskap om kursinnehållet.</p> <p>I texten förs ett tydligt resonemang kring styrning, utvärdering och utveckling utifrån en fördjupad analys som är förankrad i kurslitteraturen. I diskussion förs en analys som i viss mån problematiserar kursinnehållet och det uppvisas till viss del ett självständigt sätt att dra logiska reflektioner och slutsatser med förankring i kurslitteraturen. Texten präglas av en tydlig röd tråd.</p> <p>Texten är väldisponerad, med formalia utan brister och språkbehandlingen utmärks av klarhet.</p>
<p>C</p>	<p>Studenten visar på god förståelse för och kunskap om kursinnehållet.</p> <p>I texten förs ett tydligt resonemang kring styrning, utvärdering och utveckling utifrån en fördjupad analys som är förankrad i kurslitteraturen. I diskussionen analyseras kursinnehållet utifrån en ansats till ett självständigt sätt att dra logiska reflektioner och slutsatser med förankring i kurslitteraturen.</p> <p>Texten är väldisponerad, utan formella brister.</p>
<p>D</p>	<p>Studenten visar i sin uppgift tillfredsställande grad förståelse för kursinnehållet.</p> <p>I texten uppvisas ett tydligt resonemang om styrning, utvärdering och utveckling med förankring i kurslitteraturen. I diskussionen dras i tillfredsställande grad reflektioner och slutsatser med förankring i kurslitteraturen.</p> <p>Texten uppfyller grundläggande krav på formalia.</p>
<p>E</p>	<p>Studenten visar på tillräckliga kunskaper om och förståelse för kursinnehållet:</p> <p>I texten uppvisas ett tydligt resonemang om styrning, utvärdering och utveckling med förankring i kurslitteraturen. I diskussion av kursinnehållet dras i tillräcklig grad reflektioner som har förankring i kurslitteraturen.</p> <p>Texten uppfyller grundläggande krav på formalia.</p> <p>Vissa brister i något avseende kan förekomma</p>
<p>F(x)</p>	<p>Något enstaka resonemanget är bristfälligt och/eller knyter inte tillräckligt an till kurslitteraturen. Smärre brister disposition och formalia.</p>
<p>F</p>	<p>Underkänt. Uppgiften är alltför bristfällig i relation till betyget E.</p>

Kursvärdering

Kursen utvärderas genom en digital enkät som blir tillgänglig vid kursens slut. Länk till kursvärderingen läggs ut på Athena.

Kurslitteratur

Se Litteraturlista i Athena.

Föreläsningar

11/11, fm Anki Bengtsson: Utbildningspolitik och styrning av utbildnings- och vägledningsområdet

20/11, fm Anki Bengtsson: Utvärdering som granskning och metod

Seminarium 1 (obligatoriskt):

11/11 em: Litteraturseminarium 1 Styrning och utvärdering

Seminariet knyter an till föreläsning 1. Aktivt deltagande i diskussion i grupp om begrepp och antaganden i kurslitteratur som i huvudsak handlar om styrning och utvärdering som kontroll i styrning.

Förberedelse: Läs nedanstående litteratur utifrån att identifiera och reflektera över centrala tankegångar, argument och antaganden i litteraturen.

Litteratur:

Montin, Stig & Hedlund, Gun (2009) Governance som interaktiv samhällsstyrning: gammalt eller nytt i forskning och politik? I Hedlund, G & Montin, S. (red) *Governance på svenska*, s. 7-36. Stockholm: Santérus Förlag.

Nóvoa, A. (2010). Governing without governing: the formation of a European educational space. I Apple, M.W., Ball, S.J. & Gandin, L.A. (red.) . *The Routledge international handbook of the sociology of education*, s. 264-273. London: Routledge

Forsberg Kankkunen, T. & Bejerot, E. (2017). Välfärdstjänstearbetet. Mellan professionslogik och managementlogik. I Bengtsson, M. & Berglund, T. (red.) *Arbetslivet*. (Tredje upplagan), s. 181-201. Lund: Studentlitteratur.

Dahlstedt, Magnus & Fejes, Andreas (red.) (2018). *Skolan, marknaden och framtiden*. Upplaga 1 Lund: Studentlitteratur. (kap. 3, 4, 13)

Seminarium 2 (obligatorsikt)

20/11 em: Litteraturseminarium 2 Utvärdering som metod och utvecklingsarbete

Seminariet knyter an till föreläsning 2. Aktivt deltagande i diskussion i grupp om begrepp och antaganden i kurslitteratur som i huvudsak handlar om metoder för utvärdering som metod och lärande och utvecklingsarbete som respons på utvärdering. Ni diskuterar först i mindre grupper och sen samlas hela "klassen" och en i varje grupp presenterar sedan vad ni kommit fram till. Därefter diskuterar alla tillsammans frågor, aspekter eller tankar som lyfts fram i presentationerna.

Förberedelse: Läs nedanstående litteratur och skriv en text (cirka 300- 400 ord) som ni tar med till seminariet som underlag i gruppdiskussionen. Texten ska utgå ifrån följande: a) en beskrivning av centrala tankegångar eller argument i litteraturen samt vad som var svårt att förstå, b) några exempel på hur litteraturen beskriver utvärdering och utvecklingsarbete, och c) tankar om hur litteraturen kan bli relevant för dig i ditt arbete.

Litteratur:

Karlsson, Ove (1999) *Utvärdering - mer än metod. En översikt*. Stockholm: Svenska Kommunförbundet. (s. 15-23, 53-61).

Lindgren, Lena (2014). *Nya utvärderingsmonstret: om kvalitetsmätning i den offentliga sektorn*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur. (kap 4-10, s. 49-133).

Svensson, Lennart (red.) (2009). *Lärande utvärdering genom följeforskning*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur. (kap 4-5, s. 81-129).

Liljenberg, Mette (2018). Skolorganisation och skolförbättring. I *Distribuerat ledarskap och förbättringsarbete: lärares och skolledares praktik*. Upplaga 1 Lund: Studentlitteratur. (s. 67-82)

Rönnerberg, Linda (2014). Att ta inspektionen i egna händer: hur lokala aktörer använder skolinspektionen, *Utbildning & Demokrati*, vol 23, nr 1, s. 85-106

Studieuppgift 1 – Skriftlig uppgift om styrning och utvärdering

Denna uppgift är främst inriktad mot utbildningspolitik och utvärdering som styrning. Den förbereds i flera steg. Första steget är att ni ska ha läst och diskuterat delar av kurslitteraturen i seminarier vid första kursträffen (se seminarium 1 och 2 ovan). Efter gruppdiskussionen vid första kursträffen skriver ni individuellt den skriftliga uppgiften som är ett PM. Denna uppgift bedöms som godkänd eller underkänd. Promemoria (PM) är latin och betyder anteckning för minnet. De PM som du skriver under denna kurs ska bland annat ha just denna funktion – att du själv ska komma ihåg saker som du ansåg var viktiga under läsningens gång. Tanken med att skriva ett PM är att du ska få perspektiv på litteraturens innehåll om hur du själv tillägnar dig detsamma – dvs. din egen inlärningsprocess. För läraren blir PM:et därmed ett sätt att få en inblick i hur studenten tolkar och förstår kursens litteratur.

1. PM Utbildningspolitik och styrning

PM:et ska handla om följande litteratur:

Karlsson Vestman, Ove & Andersson, Inger M. (2007) *Pedagogisk utvärdering som styrning – En historia från präster till PISA*. Stockholm: Myndigheten för skolutveckling. (s. 128-144).

Lundström, Ulf (2017). Att mäta det vi värderar eller värdera det vi kan mäta? Resultatindikatorer som grund för skolval. *Utbildning & Demokrati*, nr 1, 43-66.

Eriksson, B. G. & Karlsson, P-Å. (2008). Verksamhetsutvärdering och kvalitetsarbete. I *Att utvärdera välfärdsarbete*, s. 193-207. Stockholm: Gothia förlag.

Plant, Peter (2012). Quality assurance and evidence in career guidance in Europe: counting what is measured or measuring what counts? *International Journal of Educational and Vocational Guidance*, 12:91–104.

Alternativ till Plant:

Grek, S. (2020) Facing “a tipping point”? The role of the OECD as a boundary organisation in governing education in Sweden, *Education Inquiry*, 11:3, 175-195.

Innehållet i PM:et ska innehålla a) en redogörelse för centrala antaganden och teoretiska begrepp på utbildningspolitik och styrning i litteraturen b) ett försök till att tydliggöra problematiseringar av utvärdering, samt c) vilka implikationer det har för professionell vägledning (eller annan verksamhet).

Skriv en kort text med referenser till ovanstående litteratur där du sammanfattar begrepp och antaganden, aspekter och implikationer:

- centrala teoretiska begrepp och antaganden om styrning och utvärdering
- vilka aspekter av styrning (logiker, mekanismer) och/eller utvärdering belyser litteraturen?
- implikationer för vägledning eller annan pedagogisk verksamhet: vilka politiska förväntningar ställs på vägledningsverksamhet (eller annan verksamhet) och genom vilken form av styrning?

Din PM ska vara min 1 000 ord och max 1300 ord (12 pt Times New Roman, 1,5 radavstånd och en rubriknivå).

PM:et ska lämnas in på Athena i mappen examinationsuppgift senast **10/12, kl 23.00**. PM är obligatoriskt och betygssätt som godkänd eller icke-godkänd.

---

2. Utvecklingsplan av vägledning (eller en annan pedagogisk) verksamhet

I denna uppgift ska du dels redogöra för och diskutera en befintlig utvärdering i form av granskning av en pedagogisk verksamhet, dels utifrån denna utforma ett utkast till en utvecklingsplan av en vägledande eller någon annan pedagogisk verksamhet. Som vägledande verksamhet räknas framför allt studie- och yrkesvägledning, karriärutveckling och coachning. Ni ska tydligt knyta an till kursens litteratur.

Välj en befintlig granskningsrapport av Skolinspektionen (se Skolinspektionens hemsida).

I uppgiften ska framgå

- Vilken granskningsrapport du utgår ifrån och den verksamhet du avser att utveckla.
- Beskriv med stöd i kurslitteraturen den befintliga granskningens utgångspunkter (antaganden om verksamheten och varför den granskas), vilken utvärderingsstrategi (se till exempel Karlsson 1999, s. 56 ff), vad mäts, vilka mål, indikatorer eller mått används och hur är de utformade.
- Utkast till utvecklingsplan: Motivera och argumentera (med förankring i kurslitteraturen) för er utvecklingsplan – t ex vad ska utvecklas, vilket är kunskapsmålet, vilket perspektiv utgår ni ifrån?
- Metod: Vilken metod har du valt och varför? Med stöd i kurslitteraturen ska ni belysa metodens för- och nackdelar i relation till frågor om reliabilitet, validitet och genomförbarhet.
- Genomförande: Beskriv med stöd i kurslitteraturen hur utvecklingsplanen ska genomföras, tidsplan, ansvarsfördelning för olika delar av genomförandet samt uppföljning.
- Skriv fram en tentativ analys med stöd i kurslitteraturen: Vad tror ni att ni kommer att få reda på i utvecklingsarbetet? Vad kan utvecklingsarbetet tänkas bidra till i verksamheten? Vilka begränsningar kan den ha?

Examinationsuppgiften ska sammanfattas i en rapport som omfattar **max 2500 ord**, exklusive försättsblad, innehållsförteckning och referenslista. Studentens namn ska stå i dokumentets sidhuvud, även om arbetet har en framsida. Formaliakrav: a) texten har en tydlig disposition, b) knyter an till litteratur och/eller andra källor, c) har en klar åtskillnad mellan egna och andras tankar, d) har korrekta källhänvisningarna vid citat och referenser, samt e) innehåller en referenslista.

Ett **utkast** till uppgiften tas upp vid seminariet **den 8 januari 2021**, där författaren kommer att få återkoppling på sitt arbete från kurskamrater. **Det innebär att du ska läsa in dig på en kurskamrats arbete till seminariet.** Den version av uppgiften som ska diskuteras lämnas in i ett forum på Athena **senast senast 7 januari, kl 09.00**.

Efter seminariet får författaren möjlighet att arbeta om sitt utkast utifrån återkopplingen på seminariet. Den slutgiltiga versionen av uppgiften lämnas in i examinationsmapp på Athena **senast den 17 januari, kl 23.55**.

Uppgiften bedöms med betygsskala A-F.

Schema

Datum	Tid	Innehåll	Plats	Lärare
V 45				
3/11		Kursstart Introduktion till kursen samt kunskapsområdet	Athena	Anki Bengtsson
V 47				
11/11	13-16	Föreläsning och bearbetande litteraturseminarium 1	Athena/Zoom	Anki Bengtsson
20/11	10-12 13-16	Föreläsning och bearbetande litteraturseminarium 2	Athena/Zoom	Anki Bengtsson
V 50				
10/12	23.55	Inlämning av studieuppgift 1	Athena/uppgifter	
V 2/2020				
8/1	10-16	Seminarium: diskussion av utkast till utvecklingsplan	Athena/Zoom	Anki Bengtsson
V 3/2020				
17/1	23.55	Inlämning av examinationsuppgift	Athena/Uppgifter	